

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r27952290880859,ZAGORSKA-Bogusława-z-domu-Niebalska.html>
2023-03-21, 18:19

ZAGÓRSKA Bogusława, z domu Niebalska

Osoba

ZAGÓRSKA Bogusława, z domu Niebalska

Urodzony

1892

Zmarł

?

Opis

pielęgniarka.

Ur. 27 listopada 1892 r. w Inowrocławiu, w rodzinie kupca Wita i Walentyny ze Szpeków. Ukończyła szkołę powszechną w Inowrocławiu, a następnie Wyższą Szkołę dla Dziewcząt p. Miller. Po ukończeniu szkoły (1910), otrzymała zezwolenie na wykonywanie zawodu nauczycielki domowej i do 1914 r. w polskich domach uczyła języka polskiego oraz historii ojczystej.

Po wybuchu wojny światowej organizowała pomoc dla jeńców wojennych, z których większość stanowili Polacy. Zgłosiła się do pracy w szpitalu i wkrótce zaczęła pracować jako pomoc pielęgniarska. W październiku 1916 r. zdała państwowy egzamin pielęgniarski i po uzyskaniu odpowiednich kwalifikacji, powróciła do pracy nauczycielskiej. W momencie wybuchu powstania z siostrą Marią przebywała w Poznaniu. Udzielała pomocy rannym, opiekując się ich transportem z Poznania do szpitala w Kościanie. Na początku stycznia 1919 r. wróciła do Inowrocławia. W czasie walk o wyzwolenie miasta udzielała pomocy rannym; nazywana przez rannych „Siostrą Bogdą”. Około 10 stycznia przeniesiona została do większego szpitala polowego w hotelu „Basta”. Kolejnym miejscem jej pracy był szpital przy ul. Pakoskiej, gdzie objęła kierownictwo pielęgniarek. W lutym weszła w skład inowrocławskiego Koła PCK, utrzymując w następnych miesiącach kontakty z Zarządem Głównym PCK, m.in. Heleną Paderewską. W opinii napisano: Zbierała rannych na ulicach Inowrocławia pod ogniem. Po zdobyciu miasta rozszerza swą działalność charytatywną na froncie północnym, niosąc pomoc chorym i rannym powstańcom, przez których była uwielbiana za swój patriotyzm i odwagę. Do 1921 r. pełniła służbę w szpitalu w Inowrocławiu. Przez Zarząd Główny PCK została przeniesiona na stanowisko przełożonej pielęgniarek do Szpitala Wojskowego w Bydgoszczy. Po wyjściu za mąż, przeniosła się do garnizonów w Ostrowie Wlkp. i Bielsku Białej, udzielała się społecznie w PCK, m.in. prowadząc szkolenie sanitarne, oraz w „Rodzinie Wojskowej” i Kole Polek w Bielsku Białej.

W 1939 r. zgłosiła się do służby wojskowej jako sanitariuszka i dotarła do Tarnopola, gdzie na krótko została internowana. Zwolniona, najpierw wyjechała do Leszna, następnie do Krakowa, gdzie przebywała całą okupację. Pracowała w Radzie Głównej Opiekuńczej, prowadząc sklep, udzielała się w Komitecie Pomocy Więźniom osadzonym w więzieniu Montelupich w Krakowie.

Po wyzwoleniu Krakowa, w lutym 1945 r. wróciła do Bielska. Zorganizowała tam dworcowy punkt sanitarno-odzieżowy i Izbę Chorych w Czechowicach-Dziedzicach, uczestniczyła też w akcjach ekshumacyjnych na terenie Bielska. Jako kierownik oddziału PCK, a następnie pełnomocnik Zarządu Głównego PCK, prowadziła liczne kursy siostr Pogotowia Ratunkowego oraz zorganizowała Szkołę Młodszych Pielęgniarek, była współorganizatorem Pogotowia Ratunkowego. Od 1 stycznia do 31 października 1951 r. pracowała w Okręgu Śląskim PCK w Katowicach, na stanowisku Inspektora do Spraw Organizacyjnych i powszechnego szkolnictwa sanitarnego. Od 1951 do 1979 r. była członkiem Zarządu

Oddziału PCK w Bielsku Białej. Posiadała najwyższą godność PCK - Honorowego Członka (od 24 czerwca 1979). Za działalność w Polskim Komitecie Pomocy Społecznej uzyskała (26 marca 1979) godność Honorowego Członka. Od 1 listopada 1951 do 30 czerwca 1959 r. pracowała w Wydziale Zdrowia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Bielsku. Była członkiem Związku Powstańców Wielkopolskich (od 1 stycznia 1949) i członkiem ZBoWiD-u (od 1979), także matką chrzestną sztandaru Koła Związku Powstańców Wielkopolskich w Inowrocławiu (16 listopada 1947). M.in. odznaczona była Medalem Niepodległości, Srebrnym Krzyżem Zasługi (1935), Złotym Krzyżem Zasługi (1965), Orderem Odrodzenia Polski 5 kl. (1971), Odznaką Honorową PCK I stopnia (1973), Złotą Odznaką PKPS (1968), i wieloma in. Jej mężem był płk Karol Roman Zagórski. Dzieci nie miała.

Bibliografia

J. Basiński, Zagórska Bogusława, z domu Niedbalska (1892-?), (w:) Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B.Polak, Poznań 2002, s. 418-420.

Autor wpisu

Michał Polak